

การขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตาม ว21/2560

Requesting Academic Standing and Academic Standing According to “Wor 21/2560”

ศิริลักษณ์ ชินชงจู*

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนราชินีบูรณะ

อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000

Siriluk Chinchonju*

Department of Foreign Language, Rachineeburana School

Meang Nakhon Pathom District, Nakhon Pathom Province, 73000

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการบอกเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตาม ว21/2561 ซึ่งสังเคราะห์มาจากการศึกษา ทบทวน การเป็นวิทยากร และประสบการณ์ตรงในการเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินการจนประสบผลสำเร็จของผู้เขียน ในบทความนี้ประกอบด้วย 1) ปัญหาที่พบในการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตาม ว21/2560 และแนวทางแก้ไข 2) แนวทางการตรวจสอบและกลั่นกรองเอกสารหลักฐาน เพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ และ 3) แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน ซึ่งคาดว่าจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจและคลายความวิตกกังวลได้มากขึ้น

คำสำคัญ: การขอมีวิทยฐานะ, การขอเลื่อนวิทยฐานะ, ว21/2560

Abstract

This article described the experience of requesting accreditation and academic promotion according to Wor 21/2560. Which was synthesized from the study of being a lecturer and direct experiences in preparing for the successful implementation of the author. This article contains; 1) the problems found in the request were academic standing and academic advancement according to Wor 21/2560 and the solution 2) guidelines for checking and screening documents and evidences for requesting academic standing and academic standing and 3) guidelines that conform to each other which was expected to make the reader more aware and relieving anxiety

Keywords: requesting academic standing, promote academic standing, Wor 21/2560.

---

* ผู้รับผิดชอบบทความ : lekungki@gmail.com

1. บทนำ

การประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.63/ว21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 นับถึงปัจจุบันก็ผ่านไปนับปีแล้ว มีคุณครูที่ยื่นคำขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะตาม ว21 เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีคุณครูบางส่วนที่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ขาดความชัดเจน ดังนั้น การอ่านและศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งคือ การกำหนดภาระงานสอนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/0639 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2560 ด้วยเหตุนี้ การอ่านเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ จะทำให้สามารถวางแผนการทำงานในแต่ละปีการศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการเตรียมร่องรอยหลักฐาน 3 ด้าน 13 ตัวชี้วัดควรทำอย่างไร จำเป็นหรือไม่ที่ต้องทำแฟ้มสะสมผลงานถึง 13 แฟ้ม แล้วบุคคลใดควรเป็นกรรมการกลั่นกรองของโรงเรียน จำเป็นหรือไม่ที่ผู้บริหารต้องประเมินปีละสองครั้ง จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับเพื่อนครูมีมากมายที่ได้พบเจอด้วยตนเอง ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลื่อนวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ด้วยเกณฑ์ ว21/ 2560 และผ่านเป็นคนแรกของโรงเรียนราชินีบูรณะ คนแรกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และส่งในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน คือ ใช้ผลงานในช่วงปีการศึกษา 2556 - 2560 หรือที่เรียกว่า 4 + 1 คือผลงานเก่า 4 ปี ใหม่อีก 1 ปี ตั้งแต่ 5 กรกฎาคม 2560 ถึงวันที่ยื่นคำขอ คือ วันที่ 16 พฤษภาคม 2561 ภายหลังจากการประกาศผล ผู้เขียนได้มีภารกิจเพิ่มจากการสอน คือ ภารกิจการเป็นวิทยากรบรรยายและเล่าประสบการณ์การเตรียมร่องรอยหลักฐาน 3 ด้าน 13 ตัวชี้วัด กระบวนการทำ PLC การบันทึก Logbook Teacher และการตอบข้อสงสัยของคุณครู เช่น “คุณสมบัติครบมานานละ ส่ง ว17 ไม่ทัน อยากส่งแบบ ว21 จะต้องเตรียมตัวอย่างไรบ้าง” บทความนี้จะ เป็นบทเฉลยของความสงสัยดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุดหรือไม่เกิดข้อผิดพลาดขึ้นเลยในการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตาม ว21

2. วัตถุประสงค์

เพื่อบอกเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตาม ว21/2560 โดยนำเสนอแนวคิด วิธีการ กระบวนการ และความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตาม ว21/2560

3. ปัญหาที่พบในการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตาม ว21/2560 และแนวทางแก้ไข

จากการที่ผู้เขียนได้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ผู้เขียนพบว่าคุณครูพบเจอปัญหาในการดำเนินการดังนี้

1. มีคุณครูจำนวนมาก ไม่ได้เข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรที่สถาบันครุพัฒนาให้การรับรอง

2. มีคุณครูบางสถานศึกษาไม่ได้มีการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)
3. คุณครูมีชั่วโมงการปฏิบัติงานไม่ครบตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด
4. คุณครูสับสนเรื่องของการนับระยะเวลาของการดำรงตำแหน่ง ซึ่งไม่น้อยกว่า 5 ปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ
5. ความสับสนเรื่องของปีปฏิทินและปีการศึกษา ทั้งใน วฐ.1 และ วฐ.2
6. คุณครูไม่เข้าใจ ไม่สามารถจำแนกชั่วโมงสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และงานตอบสนองนโยบาย และจุดเน้นได้
7. มีความสับสนเรื่องการกรอก Logbook Teacher ย้อนหลัง ตั้งแต่ 5 กรกฎาคม 2560
8. ครูที่ส่งแบบเปลี่ยนผ่านต้องย้อนหลังก่อน 5 กรกฎาคม 2560 ขาดร่องรอยหลักฐาน 3 ด้าน 13 ตัวชี้วัด
9. การกรอก วฐ.1 ยังไม่ถูกต้อง และครบถ้วน
10. คุณครูสับสนแบบรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่รายปีการศึกษา (วฐ.2)

ปัญหาสำคัญคือการที่คุณครูไม่ได้ไปเข้ารับการพัฒนาตามที่สถาบันคุรุพัฒนารับรองและไม่ได้จัดหรือเข้าร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แต่ทั้งสองประเด็นนี้ก็ได้รับการแก้ไขโดยใช้ ว14/2561 ลงวันที่ 25 กันยายน 2561 ที่กำหนดให้ผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการพัฒนาในปี พ.ศ.2560 – 2561 (ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561) ให้นำชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่วนที่เกิน 50 ชั่วโมงในแต่ละปีมานับเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาได้ และถือว่าเป็นผู้มีระยะเวลาการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าหลังจากนั้นหากมีชั่วโมงการพัฒนาไม่ครบ 100 ชั่วโมง แต่ไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง ให้นำจำนวนชั่วโมงการมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่วนที่เกิน 50 ชั่วโมงในแต่ละปีมานับเป็นจำนวนชั่วโมงการพัฒนาให้ครบ 100 ชั่วโมงได้ ดังนั้น คุณครูทุกท่านต้องรักษาสีทธิ์ในการเข้ารับการพัฒนาของตนเองด้วยการไปเข้ารับการพัฒนาทุกปี ปีละไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง แต่ถ้าให้ตีครวไปเข้ารับการพัฒนาให้ได้อย่างน้อย 20 ชั่วโมงในแต่ละปี เพื่อให้เมื่อครบเวลา 5 ปีแล้วจะได้ครบ 100 ชั่วโมง อนึ่งก่อนที่คุณครูจะไปเข้ารับการพัฒนาดังกล่าวต้องจัดทำแผนการพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : ID Plan) เสนอให้ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุมัติทุกครั้งก่อนไปเข้ารับการพัฒนา นอกจากนี้ ว14/2561 ได้กำหนดรูปแบบแผนการพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : ID Plan) ให้สามารถใช้ตามแบบฟอร์มที่โรงเรียนกำหนดได้ ซึ่งเดิมต้องใช้ตามแบบที่ ก.ค.ศ.กำหนด ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือโรงเรียนได้กำหนดรูปแบบของแผนการพัฒนาตนเองของโรงเรียนให้คุณครูทุกท่านได้ทราบและถือปฏิบัติอย่างชัดเจนแล้วหรือไม่ ซึ่งควรดำเนินการให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือเรื่องของการบันทึกผลการปฏิบัติงาน (Logbook หรือ Logbook Teacher) ซึ่งเห็นว่ามีปัญหากับครูค่อนข้างมาก โดยตามหลักเกณฑ์แล้ว ครูต้องยื่นบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน (Logbook) ที่ผู้อำนวยการโรงเรียนรับรองแล้วส่งประกอบการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะด้วย แต่ครูส่วนใหญ่ทำไม่ได้และมองว่าเป็นการเพิ่มภาระ จนเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2561 นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รมว.

ศึกษาธิการ ได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกการบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน (Logbook) สำหรับข้าราชการครู ซึ่งการยกเลิกดังกล่าวเป็นเพียงการยกเลิกวิธีการบันทึกชั่วโมงการสอนเท่านั้น ไม่ได้เป็นการยกเลิก PLC หรือหลักฐานชั่วโมงการปฏิบัติงาน หรือชั่วโมงการอบรมและพัฒนา เพราะยังคงต้องมีมาตรฐานและการประเมินสมรรถนะของข้าราชการครูเอาไว้เช่นเดิม ทั้งนี้ ที่ประชุมดังกล่าวยังได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการหาวิธีการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานที่ง่ายที่สุด เพื่อให้ครูบันทึกได้โดยง่าย ไม่เป็นภาระ ไม่รบกวนการทำงานของครู โดยอาจจะให้ครูรับรองตนเอง เนื่องด้วยทุกคนควรเริ่มต้นจากการประเมินตนเองก่อนที่จะให้ผู้อื่นประเมิน และให้ผู้อำนวยการสถานศึกษารับรอง จากกระแสการมีมติยกเลิกการบันทึกประวัติการปฏิบัติงาน (Logbook) ก็มีหลายฝ่ายต้องการให้ยกเลิกการพัฒนาตนเองของสถาบันครูพัฒนา และต้องการให้ยกเลิก PLC เมื่อผู้เขียนได้ยืมข่าวเช่นนี้แล้วไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เนื่องจากมีแนวคิดว่าหากการดำเนินการใดส่งผลดีอยู่แล้ว และทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครูก็สมควรดำเนินการต่อไป แต่อาจมีการปรับปรุงวิธีการให้สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาไทยมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูทั่วประเทศ ทั้งในระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาพิเศษ (ศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์) ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว คุณครูที่จะขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ควรที่จะดำเนินการดังนี้

1. ให้ความสำคัญ อ่าน ศึกษา และทำความเข้าใจกับคู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.3/ว21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 อย่างละเอียดและจริงจัง เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง หรือเมื่อมีผู้รู้ให้ข้อคิดเห็นที่แตกต่างกัน คุณครูจะได้ใช้คู่มือดังกล่าวเป็นข้อยุติ
2. เข้ารับการอบรมและพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์อย่างถ่องแท้ รวมถึงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายทางสังคมซึ่งได้มีผู้ก่อตั้งจำนวนมาก
3. สำรวจตนเองว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ทั้ง 5 ประการหรือไม่
4. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลา “5 ปีนับถึงวันยื่นคำขอ” และ “5 ปีการศึกษา” และคำนวณเวลาให้ถูกต้อง ถ้าให้สะดวกและง่ายก็คือให้ยื่นขอรับการประเมินเมื่อสิ้นปีการศึกษา จะทำให้ “5 ปีนับถึงวันยื่นคำขอ” และ “5 ปีการศึกษา” เท่ากันและเป็นวันเดียวกัน
5. รวบรวมเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยต่างๆ ที่ต้องใช้ตามประเด็นที่กำหนดใน วฐ.1 และต้องมีการลงนามรับรองเอกสาร หลักฐาน โดย 1) ผู้ขอรับการประเมิน และ 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทุกแผ่น เพื่อส่งไปประกอบกับ วฐ.1 และเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติข้อนี้ คุณครูอาจทำตารางสำหรับประทับขึ้นมาใหม่ โดยอาจใช้ข้อความในตารางดังภาพที่ 1

ขอรับรองว่าถ่ายจากสำเนาต้นฉบับจริง
(.....)
ครู
(.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ภาพที่ 1 ตัวอย่างข้อความในตราข้อมติเพื่อใช้ในการรับรองเอกสาร

6. ศึกษาและตีความระดับคุณภาพที่ผู้ขอรับการประเมินจะยื่นขอมติและเลื่อนวิทยฐานะว่าประเด็นคุณภาพ (Rubric) ในแต่ละประเด็นตามระดับคุณภาพและตัวชี้วัดว่าจะมีร่องรอย เอกสาร หลักฐานใดบ้าง ที่จะแสดงให้เห็นหรือยืนยันถึงระดับคุณภาพนั้นๆ

7. จัดเก็บร่องรอย เอกสาร ประกอบการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ทั้ง 3 ด้าน 13 ตัวชี้วัด เป็นรายปีการศึกษาให้ครบทุกตัวชี้วัดตามระดับคุณภาพที่ต้องการในวิทยฐานะที่ผู้ขอรับการประเมินยื่นขอมติและหรือเลื่อนวิทยฐานะ และต้องอ่านและศึกษาเกณฑ์ให้เข้าใจก่อนการให้ระดับคุณภาพของตนเอง ร่องรอย เอกสาร หลักฐานแต่ละประเด็นในแต่ละระดับคุณภาพ ควรมีให้ครบทุกประเด็นและมีให้มากตามที่เหมาะสม ทั้งนี้เอกสาร 1 รายการอาจใช้ตอบตัวชี้วัดได้มากกว่า 1 ตัวชี้วัด

8. ภาพถ่ายการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการแสดงร่องรอยหลักฐานได้ดี

9. การจัดเตรียมร่องรอย เอกสาร หลักฐานเพื่อรองรับการประเมินในรูปแบบของการจัดแสดงผลงาน มีข้อเสนอแนะดังนี้

9.1 นำเสนอเฉพาะร่องรอย เอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องเฉพาะในระยะ 5 ปีย้อนหลังติดต่อกันที่ยื่นคำขอเท่านั้น เอกสาร หลักฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินไม่ควรนำมาเสนอ

9.2 โดยปกติครูชอบจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งมีข้อดีคือรวบรวมเอกสาร หลักฐานไว้ในแหล่งเดียวกัน ค้นหาได้ง่าย แต่ก็มีข้อเสียเช่นเดียวกันคือ เอกสาร หลักฐานที่เก็บไว้ในซองพลาสติกในแฟ้มผลงานแต่ละซอง ยากแก่การนำออกมาพิจารณาและมีน้ำหนักมาก ดังนั้น หากครูเปลี่ยนจากการใช้แฟ้มสะสมงานเป็นการจัดทำเอกสารหลักฐานเป็นเล่ม จะมีความสะดวกมากกว่า และถ้าในแฟ้มผลงานนั้นมีเอกสารที่สามารถจัดทำเป็นเล่มได้ 3 เล่ม หรือ 5 เล่ม แล้วจัดทำเพื่อนำเสนอ จะทำให้เห็นว่าคุณครูมีเอกสารมากขึ้นในเชิงจิตวิทยา

10. ครูควรจัดทำแผ่นนำเสนอไว้นิสรูปงานออกมาเป็นประเด็นให้ชัดเจน

11. ครูควรนำเสนอเสนอโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ ไม่ควรใช้วิธีการบันทึกเสียงนำเสนอในโปรแกรม ซึ่งทำให้เห็นถึงการขาดภาวะผู้นำ หากนำเสนอด้วยตนเองจะเป็นการแสดงถึงศักยภาพของตนเองที่ดีกว่า ดังนั้น ควรเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการนำเสนอ อาจนำเสนอใน 2 รูปแบบ คือ

11.1 การนำเสนอจำแนกตามด้านและเรียงตามลำดับตัวชี้วัด

11.2 การนำเสนอในภาพรวมทั้ง 5 ปีการศึกษา เรียงตามด้านและตัวชี้วัด

ซึ่งหากกรรมการกลับกรองสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ก็จะสอบถามเพิ่มเติมภายหลัง

12. คุณครูควรสร้างความประทับใจ (Appreciate Managements) ให้กับคณะกรรมการกลับกรองฯ ซึ่งอาจทำได้ในหลายประเด็น เช่น การจัดทำ PPT ต้อนรับ การมอบเอกสารประกอบการประเมิน การจัดอาหารว่างและเครื่องดื่มต้อนรับ เป็นต้น

13. ควรมีการบันทึกภาพนิ่งและถ่ายภาพเคลื่อนไหวไว้เพื่อการเผยแพร่และเป็นหลักฐานวิธีหรือกระบวนการในการประเมิน และหากคณะกรรมการกลับกรองฯ ในระดับเขตพื้นที่ฯ หรือคณะ อ.ก.ศ.จ. สงสัยในขั้นตอนการประเมินจะได้นำ Clip VDO นี้ มานำเสนอให้ทราบเป็นลำดับในภายหลัง ตัวอย่างดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ตัวอย่างบันทึกภาพนิ่งจากการประเมิน

4. แนวทางการตรวจสอบและกลับกรองเอกสาร หลักฐานเพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ

การตรวจสอบ กลับกรองเอกสาร หลักฐาน เพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของคณะกรรมการกลับกรองและตรวจสอบข้อมูล มีแนวทางดังนี้

1. ศึกษา อ่านและตีความในเอกสาร “คู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.3/ว21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 อย่างละเอียด

2. เข้ารับการอบรมและพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์อย่างถ่องแท้ รวมถึงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มเครือข่ายทางสังคมซึ่งได้มีผู้ก่อตั้งจำนวนมาก

3. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระยะเวลา “5 ปีนับถึงวันยื่นคำขอ” และ “5 ปีการศึกษา”

4. ตรวจสอบว่าเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยต่างๆ ที่ต้องใช้ตามประเด็นที่กำหนดใน วฐ.1 และต้องมีการลงนามรับรองเอกสาร หลักฐานโดย 1) ผู้ขอรับการประเมิน และ 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทุกแผ่น เพื่อที่จะส่งไปประกอบกับ วฐ.1

5. ตรวจสอบและกลั่นกรองร่องรอย เอกสาร หลักฐานแต่ละประเด็นในแต่ละระดับคุณภาพจนครบทุกประเด็นว่ามีครบและเพียงพอหรือไม่ โดยพิจารณาเฉพาะร่องรอย เอกสาร หลักฐาน ในระยะ 5 ปีย้อนหลังติดต่อกันที่ยื่นคำขอเท่านั้น

6. ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

5. แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน

นอกจากครูต้องรับการประเมินปีละสองครั้ง ตาม ว21/2560 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 แล้ว ขณะเดียวกัน กฎ ก.ค.ศ. การเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. 2561 ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 และตาม หลักเกณฑ์ ว20/2561 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2561 กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบปีละ 2 ครั้งเช่นเดียวกัน โดยครั้งที่ 1 ประเมินวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 มีนาคมปีถัดไป ครั้งที่ 2 วันที่ 1 เมษายนถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีเดียวกัน ซึ่งประเมินโดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานตามแบบที่ ก.ค.ศ.กำหนด โดยมีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน (3 ด้าน 13 ตัวชี้วัด) เช่นเดียวกัน จำนวน 70 คะแนน และประเมินการปฏิบัติตนในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอีกจำนวน 30 คะแนน รวม 100 คะแนน นอกจากนี้ โรงเรียนต้องมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้รับการประเมิน ทั้งนี้ ผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินผลงานไม่มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในระดับดีขึ้นไปหรือให้งดการเลื่อนขั้นเงินเดือนแล้วแต่กรณี รวมถึงการคงสภาพวิทยฐานะอีกด้วย

นอกจากการประเมินให้ข้าราชการครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบแล้วยังมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ มาตรฐานที่ 1 สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียนในตัวชี้วัดที่ 1.2.4 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 2.1, 2.2, 2.3, 3.1 และ 3.2 ด้านที่ 2 การบริหารจัดการชั้นเรียน และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 1.1, 1.2.1, 1.2.3, 1.3, 1.4, 1.5 ถ้าโรงเรียนบริหารจัดการให้ครูทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้เป็นผลดีก็จะส่งผลกับอีก 2 เรื่อง เป็นอย่างดีเช่นเดียวกัน แต่ถ้าไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็จะทำให้ทุกเรื่องไม่ประสบความสำเร็จด้วย ตัวชี้วัดในการประเมินผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (3 ด้าน 13 ตัวชี้วัด) มีดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร (ตชว.1)

ตัวชี้วัดที่ 1.2 การจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 1.2.1 การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ (ตชว.2)

ตัวชี้วัดที่ 1.2.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้/

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)/

แผนการสอนรายบุคคล (IIP)/

แผนการจัดประสบการณ์ (ตชว.3)

ตัวชี้วัดที่ 1.2.3 กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ (ตชว.4)

ตัวชี้วัดที่ 1.2.4 คุณภาพผู้เรียน (ตชว.5)

ตัวชี้วัดที่ 1.3 การสร้างและการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ (ตชว.6)

ตัวชี้วัดที่ 1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ตชว.7)

ตัวชี้วัดที่ 1.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (ตชว.8)

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 การบริหารจัดการชั้นเรียน (ตชว.9)

ตัวชี้วัดที่ 2.2 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (ตชว.10)

ตัวชี้วัดที่ 2.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียนหรือประจำ วิชา (ตชว.11)

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

ตัวชี้วัดที่ 3.1 การพัฒนาตนเอง (ตชว.12)

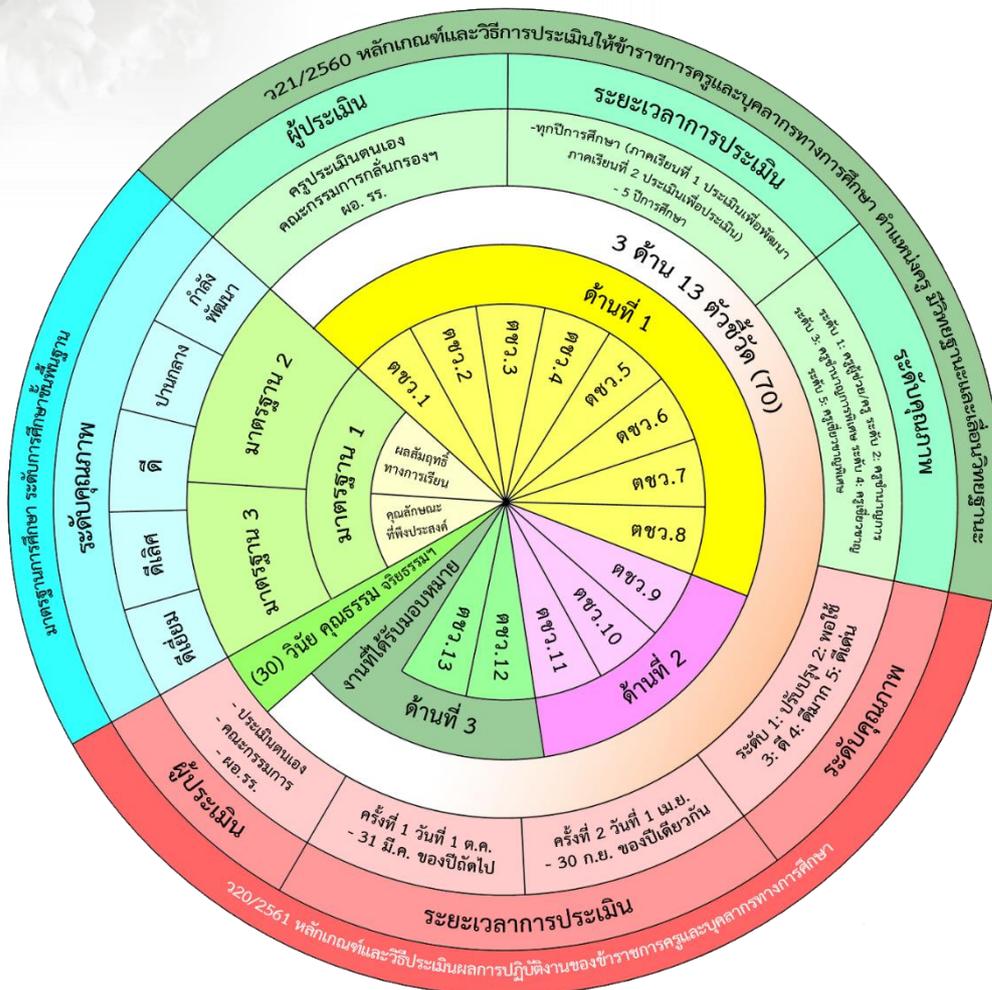
ตัวชี้วัดที่ 3.2 การพัฒนาวิชาชีพ (ตชว.13)

6. บทสรุป

จากใจความที่กล่าวไว้ข้างต้นจะเห็นว่า คุณครูสามารถดำเนินการขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามเกณฑ์ ว21/2560 ได้ หากแต่ต้องให้ความสำคัญ ต้องอ่าน ต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับคู่มือการ ประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ อย่างจริงจัง ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ว21/2560 ยังมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับ ว20/2561 และมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ดังภาพที่ 3

7. เอกสารอ้างอิง

กลุ่มส่งเสริมประสานการบริหารงานบุคคล สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .(2561). คู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา ตำแหน่งครู มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.3/ว21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560). กรุงเทพฯ: เอ็น .เอ.ร้ตนะเทรตตั้ง.

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง 21/2560, 20/2561 และมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561